2025/657

31.3.2025

NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS (EL) 2025/657,

17. märts 2025,

millega kinnitatakse Ukraina rahastu Ukraina kava kohase tagastamatu rahalise toetuse ja laenutoetuse kolmanda osamakse maksmise tingimuste rahuldavat täitmist

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. veebruari 2024. aasta määrust (EL) 2024/792, millega luuakse Ukraina rahastu, ([1]) eriti selle artikli 26 lõiget 4,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) Ukraina rahastu (edaspidi „rahastu“) I samba raames antakse Ukrainale aastatel 2024–2027 tagastamatu toetuse ja laenudena kuni 38 270 000 000 eurot rahalist toetust. I samba raames eraldatakse rahalisi vahendeid peamiselt Ukraina rahastu Ukraina kava (edaspidi „kava“) alusel. Kavas on esitatud Ukraina reformi- ja investeerimiskava ning kvalitatiivsed ja kvantitatiivsed vahe-eesmärgid, mis on seotud rahastamisega rahastu I samba raames.

(2) Kooskõlas määruse (EL) 2024/792 artikliga 19 võttis nõukogu vastu rakendusotsuse (EL) 2024/1447, ([2]) millega kiidetakse heaks Ukraina kavale antud hinnang. Kava seire ja elluviimise ajakava, sealhulgas kvalitatiivsed ja kvantitatiivsed vahe-eesmärgid, mis on seotud rahastamisega rahastu I samba raames, on esitatud nimetatud rakendusotsuse lisas.

(3) Kavale rakendusotsusega (EL) 2024/1447 kättesaadavaks tehtavate rahaliste vahendite kogusumma on 32 270 000 000 eurot, millest antakse 5 270 000 000 eurot tagastamatu rahalise toetusena ja kuni 27 000 000 000 eurot laenuna.

(4) Kooskõlas määruse (EL) 2024/792 artiklitega 24 ja 25 on 6 000 000 000 eurot tehtud Ukrainale kättesaadavaks erakorralise sildrahastamisena ja 1 890 000 000 eurot on tehtud Ukrainale kättesaadavaks eelmaksetena, mis moodustab 7 % laenutoetusest, mida Ukrainal on õigus kava alusel saada.

(5) Kooskõlas määruse (EL) 2024/792 artikli 26 lõikega 4 on Ukrainale kava kahe esimese osamaksena välja makstud 8 221 521 428 eurot, millest on tagastamatu rahalise toetusena välja makstud 3 000 000 000 eurot ja laenudena 5 221 521 428 eurot. Kooskõlas liidu ja Ukraina vahel määruse (EL) 2024/792 artikli 22 kohaselt sõlmitud laenulepinguga kasutati kahest esimesest osamaksest 393 017 742 eurot laenu eelmaksete tasaarvestamiseks.

(6) Ukraina esitas 15. jaanuaril 2025 kooskõlas määruse (EL) 2024/792 artikli 26 lõikega 2 nõuetekohaselt põhjendatud taotluse tagastamatu rahalise toetuse ja laenutoetuse kolmanda osamakse tasumiseks summas 3 717 741 935 eurot, nagu on esitatud rakendusotsuse (EL) 2024/1447 lisas. Taotlusele oli lisatud terve rida dokumente, mis tõendavad asjaomaste vahe-eesmärkide rahuldavat täitmist, ning kõik muud dokumendid, mida nõutakse raamlepingu artikli 12, rahastamislepingu artikli 5 ning liidu ja Ukraina vahel sõlmitud laenulepingu artikli 6 alusel vastavalt määruse (EL) 2024/792 artiklitele 9, 10 ja 22.

(7) Ukraina on kooskõlas rakendusotsusega (EL) 2024/1447 esitanud koos maksetaotlusega tõendid selle kohta, et 13 vahe-eesmärki, mis tuli läbida 2024. aasta neljandaks kvartaliks, on rahuldavalt täidetud. Nimetatud 13 vahe-eesmärki on seotud kavas kirjeldatud erinevate reformidega, mis on esitatud peatükkides, mis käsitlevad avaliku sektori finantsjuhtimist, kohtusüsteemi, avaliku sektori varade haldamist, inimkapitali, ettevõtluskeskkonda, detsentraliseerimist ja regionaalpoliitikat, energiasektorit, transporti, põllumajanduslikku toidutööstust ning kriitilise

([1]) ELT L, 2024/792, 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj.
([2]) Nõukogu 14. mai 2024. aasta rakendusotsus (EL) 2024/1447, millega kiidetakse heaks Ukraina kavale antud hinnang (ELT L, 2024/1447, 24.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2024/1447/oj).

tähtsusega toorainete haldamist. Jõustunud on õigusaktid, mis käsitlevad maksejõuetuskorra parandamist, Ukraina riikliku energeetikasektori reguleeriva komisjoni sõltumatuse tagamist, riiklikku põllumajandusregistrit ja maavarade baasi arendamise riikliku programmi läbivaatamist. Vastu on võetud riigi omandipoliitika ning lõpule on viidud riigi omandis olevate ettevõtete liigitamine. Vastu on võetud strateegiad psühhoneuroloogiliste ja muude hoolekandeasutuste reformimiseks ning puuetega inimeste, eakate ja laste hoolduse deinstitutsionaliseerimiseks. Ukraina on vastu võtnud ka: turujärelevalvemeetmete jätkamist ja toiduks mittekasutatavate toodete kontrolli käsitlevad resolutsioonid; kohaliku tasandi linnaplaneerimise arendamist käsitlevad resolutsioonid; Ukraina läbivaadatud riikliku transpordistrateegia; ELi liikmesriikide ja Moldova Vabariigiga piiritaristu arendamise ja laiendamise strateegia ning põllumajanduse ja maaelu arengu strateegia. Kehtestatud on taastuvenergia turupõhine raamistik.

(8) Kooskõlas määruse (EL) 2024/792 artikli 26 lõikega 4 hindas komisjon üksikasjalikult Ukraina taotlust ja andis kolmanda osamakse tegemist silmas pidades käesoleva otsuse lisas esitatud 13 kvalitatiivse ja kvantitatiivse vahe-eesmärgi rahuldava täitmise kohta positiivse hinnangu. Kõnealune positiivne hinnang puudutas kava rakendamist. Töö Ukraina õigusaktide vastavusse viimiseks ELi õigustikuga jätkub ELiga ühinemise protsessi käigus.

(9) Komisjoni hinnangul täidab Ukraina jätkuvalt määruse (EL) 2024/792 artiklis 5 sätestatud liidu toetuse eeltingimust. Eelkõige jätkab Ukraina tulemuslike demokraatlike mehhanismide, sealhulgas parlamentaarse mitmeparteisüsteemi ja õigusriigi järgimist ja austamist, ning tagab jätkuvalt inimõiguste, sealhulgas vähemuste hulka kuuluvate isikute õiguste austamise.

(10) Seetõttu tuleks käesoleva otsusega kinnitada, et kava kohase kolmanda osamakse tasumise asjaomased tingimused on rahuldavalt täidetud.

(11) Võttes arvesse Ukraina rasket eelarveolukorda, on äärmiselt oluline rahalised vahendid võimalikult kiiresti välja maksta. Arvestades olukorra kiireloomulisust tuleks protsessi kiirendada, mistõttu peaks käesolev otsus jõustuma selle *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise päeval ning seda tuleks kohaldada alates selle vastuvõtmise päevast,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Kooskõlas määruse (EL) 2024/792 artikli 26 kohase komisjoni hinnanguga, mis on lisatud käesolevale otsusele, kinnitatakse, et rakendusotsuse (EL) 2024/1447 lisas esitatud tingimused kolmanda osamakse tasumiseks summas 3 717 741 935 eurot on rahuldavalt täidetud.

Artikkel 2

Käesolev otsus jõustub selle *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise päeval.

Seda kohaldatakse alates selle vastuvõtmise päevast.

Brüssel, 17. märts 2025

Nõukogu nimel

eesistuja

K. KALLAS

LISA

Hinnang Ukraina kava kolmanda osamaksega seotud vahe-eesmärkide rahuldava täitmise kohta

KOKKUVÕTE

Ukraina esitas 15. jaanuaril 2025 kooskõlas 29. veebruari 2024. aasta määruse (EL) 2024/792 (millega luuakse Ukraina rahastu) ([1]) artikliga 26 taotluse Ukraina kava kolmanda osamakse saamiseks. Koos maksetaotlusega esitas Ukraina tõendid, millest nähtub, et 14. mai 2024. aasta rakendusotsuse (EL) 2024/1447 (millega kiidetakse heaks Ukraina kavale antud hinnang) lisas (edaspidi „nõukogu rakendusotsuse lisa“) ([2]) ette nähtud kolmanda osamakse kõik 13 vahe-eesmärki on rahuldavalt täidetud.

Ukraina esitatud teabe põhjal loetakse kõik 13 vahe-eesmärki rahuldavalt täidetuks.

Avaliku sektori finantsjuhtimist käsitleva peatüki C.2 raames on vastu võetud riikliku maksuteenistuse digitaliseerimist käsitlev strateegiline kava. Kohtusüsteemi käsitleva peatüki C.3 raames on jõustunud maksejõuetuskorra parandamist käsitlevad õigusaktid. Avaliku sektori varade haldamist käsitleva peatüki C.6 raames on vastu võetud riigi omandipoliitika ja lõpule on viidud riigi osalusega ettevõtete liigitamine. Inimkapitali käsitleva peatüki C.7 raames on vastu võetud nii psühhoneuroloogiaasutuste ja muude hoolekandeasutuste reformimise ning puuetega inimeste ja eakate hoolduse deinstitutsionaliseerimise strateegia kui ka lastestrateegia. Ettevõtluskeskkonda käsitleva peatüki C.8 raames on vastu võetud turujärelevalvemeetmete jätkamist ja toiduks mittekasutatavate toodete kontrolli käsitlev resolutsioon. Detsentraliseerimist ja regionaalpoliitikat käsitleva peatüki C.9 raames on vastu võetud resolutsioonid linnaplaneerimise arendamiseks kohalikul tasandil. Energeetikasektorit käsitleva peatüki C.10 raames on kehtestatud taastuvenergia turupõhine raamistik ja jõustunud on riikliku energeetikasektori reguleeriva komisjoni sõltumatust tagavad õigusaktid. Transporti käsitleva peatüki C.11 raames on vastu võetud läbivaadatud riiklik transpordistrateegia ning ELi liikmesriikide ja Moldova Vabariigiga piiritaristu arendamise ja laiendamise strateegia. Põllumajanduslikku toidutööstust käsitleva peatüki C.12 raames on vastu võetud põllumajanduse ja maaelu arengu strateegia ning jõustunud on riiklikku põllumajandusregistrit käsitlevad õigusaktid. Kriitilise tähtsusega toorainete haldamist käsitleva peatüki C.13 raames on jõustunud maavarade baasi arendamise riikliku programmi läbivaatamist käsitlevad õigusaktid.

Vahe-eesmärk 2.1

Vahe-eesmärgi nimetus: riikliku maksuteenistuse digitaliseerimist käsitleva strateegilise kava vastuvõtmine
Seotud reform/investeering: 1. reform. Tulude haldamise parandamine
Rahastatakse järgmistest allikatest: laenud
Taust Nõukogu rakendusotsuse lisas kirjeldatakse vahe-eesmärgi 2.1 nõudeid järgmiselt: *„Ukraina riikliku maksuteenistuse digiarengu, digipöörde ja digitaliseerimise strateegilise kava vastuvõtmine kooskõlas „Riiklikus tulustrateegias aastateks 2024–2030“ esitatud soovitustega.“* Vahe-eesmärk 2.1 on 2. peatüki (avaliku sektori finantsjuhtimine) 1. reformi elluviimise teine vahe-eesmärk. Sellele eelnes vahe-eesmärk 2.2 (riikliku tolliteenistuse digitaliseerimist käsitleva strateegilise kava vastuvõtmine), millele anti 2024. aasta teises kvartalis positiivne hinnang.

([1]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. veebruari 2024. aasta määrus (EL) 2024/792, millega luuakse Ukraina rahastu (ELT L, 2024/792, 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj).

([2]) Nõukogu 14. mai 2024. aasta rakendusotsus (EL) 2024/1447, millega kiidetakse heaks Ukraina kavale antud hinnang (ELT L, 2024/1447, 24.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2024/1447/oj). Nõukogu rakendusotsuse lisa on kättesaadav järgmisel aadressil: https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9492-2024-ADD-1/et/pdf.

Esitatud tõendid

1. Kokkuvõtlik dokument, milles on nõuetekohaselt näidatud, et vahe-eesmärk on vastavalt nõukogu rakendusotsuse lisas sätestatud nõuetele rahuldavalt täidetud;

2. koopia rahandusministeeriumi 24. detsembri 2024. aasta käskkirjast nr 660, mis käsitleb infotehnoloogia haldamise komisjoni otsuse rakendamist riigi rahanduse juhtimise süsteemis;

3. koopia rahandusministeeriumi 24. detsembri 2024. aasta käskkirjale nr 660 lisatud dokumendist, mis käsitleb „Ukraina riikliku maksuteenistuse digiteerimise strateegilist kava aastani 2030“.

Analüüs

Ukraina ametiasutuste esitatud selgitus ja sisulised tõendid hõlmavad kõiki vahe-eesmärgi 2.1 olulisi elemente.

2. peatüki (avaliku sektori finantsjuhtimine) 1. reformi eesmärk on tõhustada riigi tulude kasutuselevõtmist, parandades maksu- ja tolliasutuste tõhusust ja tulemuslikkust. Selleks võttis rahandusministeerium 24. detsembri 2024. aasta käskkirjaga nr 660 vastu „Ukraina riikliku maksuteenistuse digiteerimise strateegilise kava aastani 2030“. Selle strateegilise kava eesmärk on tugevdada maksuhalduri toimimist ja teenuste osutamise suutlikkust, ajakohastades selleks digitaristu ökosüsteemi.

Strateegilises kavas on sätestatud riikliku maksuteenistuse digiarengu peamised prioriteedid ja nendega seotud projektid kooskõlas Ukraina maksuseadustiku ja „Riikliku maksustrateegiaga aastateks 2024–2030“. Peamised prioriteedid on järgmised: i) maksumaksjate maksukuulekuse parandamine; ii) läbipaistvuse edendamine; iii) andmete kvaliteedi ja haldamise parandamine; iv) riigi digisüsteemide ELi digisüsteemidega vastavusse viimine; ning v) andmeturbe tugevdamine. Kavas on kindlaks määratud 26 projekti, mis tuleb seatud prioriteetide saavutamiseks järgmise viie aasta jooksul ellu viia. Nende projektide eesmärk on olemasolevate IT-süsteemide täiustamine või uute süsteemide kasutusele võtmine.

Maksumaksjate maksukuulekuse parandamiseks ja üldise maksubaasi suurendamiseks nähakse kavas ette automatiseeritud riskipõhise juhtimis- ja auditisüsteemi kasutuselevõtmine, mille eesmärk on teha kindlaks suure riskiga maksumaksjad ja hinnata maksukuulekusega seotud riske. Samuti nähakse ette maksudeklaratsioonide elektroonilise eeltäitmise parandamine, et hõlbustada maksuaruandlust. Läbipaistvuse parandamiseks võetakse kasutusele teabehaldussüsteem, mis annab reaalajas andmeid maksumaksjate maksustaatuse kohta. Ühtse elektroonilise andmelao loomine peaks parandama andmete kvaliteeti, haldamist ja kasutamist. Integreerimine käibemaksuteabe vahetamise süsteemi (VIES) ning aktsiisikaupade liikumise ja kontrolli süsteemiga (EMCS) peaks aitama Ukrainal oma digisüsteemid ELi digisüsteemidega paremini vastavusse viia.

Strateegiline kava sisaldab läbivaatamisklauslit, et tagada kooskõla võimalike arengutega ELi tasandil seoses maksuhalduse valdkonna digisüsteemidega, sealhulgas VIESi ja EMCSiga.

Komisjoni hinnang: rahuldavalt täidetud

Vahe-eesmärk 3.6

Vahe-eesmärgi nimetus: maksejõuetuskorra parandamist käsitlevate õigusaktide jõustumine

Seotud reform/investeering: 2. reform. Maksejõuetust ja kohtuotsuste täitmist käsitlevad reformid

Rahastatakse järgmistest allikatest: tagastamatu toetus

Taust

Nõukogu rakendusotsuse lisas kirjeldatakse vahe-eesmärgi 3.6 nõudeid järgmiselt:

Maksejõuetuskorra parandamist käsitleva seaduse ja asjaomaste teiseste õigusaktide jõustumine, millega võetakse kasutusele maksejõuetuse ennetamise süsteem ning juriidiliste isikute ja ettevõtjate varajase hoiatamise vahend kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuni 2019. aasta direktiivi (EL) 2019/1023 (mis käsitleb ennetava saneerimise raamistikke, võlgadest vabastamist ja äritegevuse keeldu ning saneerimis-, maksejõuetus- ja võlgadest vabastamise menetluste tõhususe suurendamise meetmeid ning millega muudetakse direktiivi (EL) 2017/1132) põhimõtetega. Uutes õigusaktides keskendutakse järgmistele peamistele küsimustele:

— *pankroti ennetamine ja võlgnike maksevõime taastamine;*

— *kriisi märkide varajane avastamine ettevõttes;*

— *täiendavate võimaluste kindlakstegemine äriühingute maksevõime taastamiseks;*

— *ettevõtjate jaoks kättesaadav teave maksejõuetuse ennetamise ja varajase hoiatamise mehhanismide kohta.*

Vahe-eesmärk 3.6 on 3. peatüki (kohtusüsteem) 2. reformi elluviimise viiest vahe-eesmärgist esimene. Sellele järgneb vahe-eesmärk 3.8 (tähtajaga 2025. aasta II kvartal), mille teemaks on kohtuotsuste täitmise parandamine; vahe-eesmärk 3.9 (tähtajaga 2025. aasta IV kvartal), mille teemaks on kohtuotsuste täitmist käsitlevate andmete kogumise süsteem; vahe-eesmärk 3.7 (tähtajaga 2026. aasta I kvartal) mille teemaks on väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKEde) maksejõuetusmenetluste lihtsustamine; ning vahe-eesmärk 3.10 (tähtajaga 2026. aasta II kvartal), mille teemaks on kohtuotsuste täitmise IT-süsteemi täiustamine.

Esitatud tõendid

1) Kokkuvõtlik dokument, milles on nõuetekohaselt näidatud, et vahe-eesmärk on vastavalt nõukogu rakendusotsuse lisas sätestatud nõuetele rahuldavalt täidetud;

2) koopia Ukraina 19. septembri 2024. aasta seadusest nr 3985-IX, mis käsitleb Ukraina pankrotimenetluste seadustiku ja muude õigusaktide muutmist seoses Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2019/1023 rakendamisega ja ennetava saneerimise menetluse kehtestamisega;

3) koopia Ukraina 4. detsembri 2024. aasta seadusest nr 4114-IX, mis käsitleb teatavate Ukraina õigusaktide muutmist seoses teatavate riigisiseselt ümberasustatud isikute kategooriate prioriteetse õigusega saada hüvitist kadunud kinnisvara objektide eest;

4) koopia Ukraina ministrite kabineti 13. detsembri 2024. aasta resolutsioonist nr 1424, mis käsitleb Ukraina justiitsministeeriumi määruse muutmist ja Ukraina ministrite kabineti teatavate pankrotti käsitlevate resolutsioonide kehtetuks tunnistamist;

5) koopia Ukraina justiitsministeeriumi 23. detsembri 2024. aasta käskkirjast nr 3710/5, mis käsitleb üksikisiku ennetava saneerimise, pankroti- ja maksejõuetuse menetlusi käsitleva statistilise teabe Ukraina justiitsministeeriumi veebisaidil kogumise, koondamise ja postitamise korra heakskiitmist;

6) koopia Ukraina justiitsministeeriumi 25. detsembri 2024. aasta käskkirjast nr 3734/5, mis käsitleb mikro- ja väikeettevõtete ennetava saneerimiskava standardvormide ning ennetava saneerimise halduriga sõlmitud lepingu heakskiitmist;

7) koopia Ukraina justiitsministeeriumi 25. detsembri 2024. aasta käskkirjast nr 3733/5, mis käsitleb muudatusi selliste kohustuslike küsimuste nimekirjas, mis puudutavad selliste isikute koolitamist, kes kavatsevad tegutseda pankrotihalduritena, eesmärgiga koolitada pankrotihaldureid pankrotijuhtumiteks, mis hõlmavad pangaväliseid finantsasutusi ja riigi osalusega ettevõtteid ja ettevõtjate ühendusi, mille lubatud kapitalis sisalduvatest aktsiatest (osadest) kuulub riigile enam kui 50 %.

Analüüs

Ukraina ametiasutuste esitatud selgitus ja sisulised tõendid hõlmavad kõiki vahe-eesmärgi 3.6 olulisi elemente.

Ukraina parlament võttis seaduse nr 3985-IX vastu 19. septembril 2024. 4. detsembril 2024 võttis parlament vastu seaduse nr 4114-IX, millega muudeti eelnimetatud seaduse sätete jõustumise kuupäeva. Selle muudatuse alusel jõustus seadus 1. jaanuaril 2025 ja asjaomased teisesed õigusaktid jõustusid ajavahemikus 4. detsembrist 2024 kuni 1. jaanuarini 2025.

Seadusega nr 3985-IX võetakse kasutusele maksejõuetuse ennetamise süsteem ning juriidiliste isikute ja ettevõtjate varajase hoiatamise vahend kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuni 2019. aasta direktiivi (EL) 2019/1023 (mis käsitleb ennetava saneerimise raamistikke, võlgadest vabastamist ja äritegevuse keeldu ning saneerimis-, maksejõuetus- ja võlgadest vabastamise menetluste tõhususe suurendamise meetmeid ning millega muudetakse direktiivi (EL) 2017/1132) põhimõtetega. Kõnealuse seadusega kehtestatud süsteem võimaldab vältida pankrotti ja taastada võlgnike maksevõimet. See hõlmab eelkõige järgmist: i) maksejõuetusega seotud riskide kindlakstegemine ja nendest teatamine; ii) selge protsess ennetava saneerimise menetluse algatamiseks ja lõpuleviimiseks; iii) selged ja põhjalikud nõuded saneerimiskavadele; iv) pankrotihalduri määramine; v) nõue, et võlgnikud peavad tõendama ettevõtte elujõulisust; vi) „võlausaldajate huvides parima variandi“ testi rakendamine; vii) võlgniku kaitsmise meetmed (sealhulgas täitemeetmete peatamine); viii) rühmadeülese kohustamise mehhanism võlausaldajate nõuete rahuldamiseks; ix) töötajate huvide kaitse; ning x) menetluse lihtsustamine mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate jaoks.

Seadus võimaldab ettevõttes kriisi märkide varajast avastamist. See hõlmab audiitorite, raamatupidajate ja äriühingu juhtkonna juriidilist kohustust teavitada võlgnikke mis tahes maksejõuetuse märkidest või selle ohust. Ukraina justiitsministeerium peab tegema oma veebisaidil kättesaadavaks teabe maksejõuetusriski varajase hoiatamise menetluse ja vahendite kohta. Teiseste õigusaktidega ajakohastatakse pankrotihaldurite kohustuslikke koolitusnõudeid, et need hõlmaksid ennetavat saneerimist, eesmärgiga suurendada teadlikkust kõnealuse menetluse kohta ja edendada selle kasutamist. Seadus võimaldab kindlaks teha ja rakendada täiendavaid võimalusi äriühingute maksevõime taastamiseks. See hõlmab täiendavaid võlgnike kaitsemeetmeid vaherahastamiseks, kohustuste ümberkujundamiseks ning uuteks rahastamis- ja kapitali suurendamise meetmeteks saneerimiskava raames.

Komisjoni hinnang: rahuldavalt täidetud

Vahe-eesmärk 6.1

Vahe-eesmärgi nimetus: riigi omandipoliitika ja riigi osalusega ettevõtete liigituse vastuvõtmine

Seotud reform/investeering: 1. reform. Riigi omandipoliitika vastuvõtmine

Rahastatakse järgmistest allikatest: laenud

Taust

Nõukogu rakendusotsuse lisas kirjeldatakse vahe-eesmärgi 6.1 nõudeid järgmiselt:

Ukraina ministrite kabineti resolutsiooni vastuvõtmine ja avaldamine üldise riigi omandipoliitika ja riigi osalusega ettevõtete liigitamise heakskiitmise kohta. Riigi omandipoliitikas keskendutakse järgmistele peamistele küsimustele:

— *selliste avaliku poliitika eesmärkide loetlemine, mille riigi osalusega ettevõtted peavad saavutama;*

— *kirjeldamine, millist rolli etendab riik riigi osalusega ettevõtete juhtimises, kuidas riik rakendab oma omandipoliitikat, ning millised on selle rakendamises osalevate valitsusasutuste vastavad rollid ja kohustused;*

— *riigi osalusega ettevõtete riigi omandis hoidmise üldine põhjendamine ja nende põhjenduste korrapärane läbivaatamine;*

— *riigi osalusega ettevõtete omandi küsimuses pikaajaliste ja kogu valitsemissektorit hõlmavate prioriteetide kindlaksmääramine;*

— *dividendipoliitika ning nõukogu liikmete ja juhtkonna tasustamise põhimõtete kindlaksmääramine.*

Omandipoliitika võimaldab rakendada OECD äriühingu üldjuhtimise reforme jaotusvõrguettevõtjates, et parandada konkurentsi maagaasiturgudel.

Riigi osalusega ettevõtete liigitamisel on järgmised tulemused:

— *loetelu riigi osalusega ettevõtetest, mis jäävad riigi omandisse strateegiliselt;*

— *loetelu riigi osalusega ettevõtetest, mis kavatsetakse erastada, märkides eraldi alajaos ka kõik riigi osalusega ettevõtted, mille erastamine on sõjaseisukorra ajal ajutiselt keelatud;*

— *loetelu likvideeritavatest riigi osalusega ettevõtetest.*

Vahe-eesmärk 6.1 on 6. peatüki (avaliku sektori varade haldamine) 1. reformi elluviimise ainus vahe-eesmärk.

Esitatud tõendid

1) Kokkuvõtlik dokument, milles on nõuetekohaselt näidatud, et vahe-eesmärk on vastavalt nõukogu rakendusotsuse lisas sätestatud nõuetele rahuldavalt täidetud;

2) koopia ministrite kabineti 29. novembri 2024. aasta resolutsioonist nr 1369, mis käsitleb riigi omandipoliitika, riigi osalusega ettevõtete nõukogu liikmete ja nende juhtide tasustamispoliitika ning riikliku dividendipoliitika vastuvõtmist;

3) koopia ministrite kabineti 29. novembri 2024. aasta resolutsioonile nr 1369 lisatud dokumendist, mis käsitleb riigi omandipoliitikat, riigi osalusega ettevõtete nõukogu liikmete ja nende juhtide tasustamispoliitikat ning riikliku dividendipoliitikat;

4) koopia 29. novembri 2024. aasta protokolli nr 122 otsusest 2.6, mis käsitleb riigi omandipoliitika tegevuskava heakskiitmist;

5) koopia 29. novembri 2024. aasta protokolli nr 122 otsusele 2.6 lisatud dokumendist, milles on esitatud riigi omandipoliitika tegevuskava;

6) koopia 27. detsembri 2024. aasta protokolli nr 135 otsusest 6.1, mis käsitleb riigi osalusega ettevõtete liigitamise heakskiitmist;

7) koopia ministrite kabineti 24. jaanuari 2025. aasta koosoleku protokolli nr 9 väljavõttest, milles võetakse teadmiseks energeetikaministeeriumi väljatöötatud gaasijaotussüsteemi haldurite üldjuhtimise reformi tegevuskava.

Analüüs

Ukraina ametiasutuste esitatud selgitus ja sisulised tõendid hõlmavad kõiki vahe-eesmärgi 6.1 olulisi elemente.

Ukraina ministrite kabinet võttis 29. novembril 2024 vastu riigi omandipoliitika. See on põhjalik dokument, milles määratakse kindlaks riigi roll riigi osalusega ettevõtete juhtimises. Dokumendi sätete kohaselt vaadatakse dokument kohustuslikus korras läbi ühe aasta jooksul alates selle heakskiitmisest ja seejärel vähemalt iga viie aasta järel.

Riigi omandipoliitikas on kindlaks määratud avaliku poliitika eesmärgid, millele riigi osalusega ettevõtted peavad kaasa aitama, näiteks kaupade ja teenuste pakkumine kodanike vajaduste rahuldamiseks ning panus kestlikku majandusarengusse ja sotsiaalsesse heaolusse. Riigi osalusega ettevõtted peaksid panustama ka keskkonnakaitsesse, energiatõhususse ja digiüleminekusse.

Ukraina esmastes õigusaktides on sätestatud valitsusasutuste peamised kohustused riigi osalusega ettevõtete juhtimisel. Riigi omandipoliitikas kirjeldatakse täiendavalt valitsusasutuste ja asjaomaste sidusrühmade, näiteks monopolivastase komitee ja riigivarafondi rolli riigivara haldamise eri protsessides. Lisatud on kohustuste üksikasjalik jaotus (nt liigitamine, erastamine, äriühingu üldjuhtimise põhimõtete kohaldamine ja riigi osalusega ettevõtete tulemuslikkuse hindamine). Liigitamise käigus koordineerib majandusministeerium asjaomaseid ministeeriume ja sidusrühmade panust liigitamise ettevalmistamisel, samal ajal kui ministrite kabinet vastutab selle ametliku heakskiitmise ja kinnitamise eest. Ukraina parlamendiga konsulteeritakse ka riigi osalusega ettevõtete nimekirja heakskiitmise üle. Riigi omandipoliitikas kirjeldatakse ka rahandusministeeriumi rolli kogu protsessi vältel.

Riigi omandipoliitikas on sätestatud riigi osalusega ettevõtete riigi kontrolli all hoidmise üldine põhjendus ja eesmärgid. See osutab turutõrgete ja loomulike monopolide ohule ning vajadusele tagada riiklik julgeolek ja kaitsekaalutlused. Riigi osalusega ettevõtete juhtorganid peavad tõendama oma vastavust riigi omandipoliitikas sätestatud eesmärkidele ja põhjustele, et hoida ettevõte riigi kontrolli all.

Riigi omandipoliitikas on sätestatud riigi osalusega ettevõtete omandi küsimuses pikaajalised ja kogu valitsemissektorit hõlmavad prioriteedid, millega tagatakse riigivara nõuetekohane haldamine. Seejuures määratakse kindlaks riigi osalusega ettevõtete suhtes kohaldatavad läbipaistvus- ja aruandlusnõuded; riigile kuuluvate ettevõtete tegevuse hindamise menetlused ja eesmärgid, samuti menetlused konkurentsineutraalsuse ja äriühingu üldjuhtimise korra järgimise tagamiseks. Lisaks sätestatakse dokumendis riigivara haldamisega seotud eesmärgid sõjaseisukorra ajal koos konkreetse lühiajalise eesmärgiga tagada riiklik julgeolek.

Koos riigi omandipoliitikaga võttis Ukraina ministrite kabinet vastu riigi osalusega ettevõtete nõukogude liikmete ja nende juhtide tasustamispoliitika ning riikliku dividendipoliitika. Tasustamispoliitika näeb ette ühtsema lähenemisviisi erinevates riigi osalusega ettevõttes. Riigi dividendipoliitikas on sätestatud üldpõhimõtted riigi osalusega ettevõtete dividendide suuruse ja riigieelarvesse maksmise kindlaksmääramiseks.

Riigi omandipoliitika sisaldab Ukraina kohustust rakendada jaotusvõrguettevõtjate suhtes OECD üldjuhtimise reforme, et parandada konkurentsi maagaasiturgudel. Selle kohustuse edasiarendamiseks võttis ministrite kabinet teadmiseks tegevuskava eraldiseisva ja sõltumatu juriidilise isiku loomiseks koos jaotusvõrguettevõtjaid haldava sõltumatu järelevalvenõukoguga, järgides seejuures äriühingu üldjuhtimise põhimõtteid.

Riigi omandipoliitikas on sätestatud ka liigitamise etapid. Selle põhjal on ministrite kabinet ametlikult vastu võtnud riigi osalusega ettevõtete liigituse. See hõlmab: i) loetelu riigi omandisse jäävatest riigi osalusega ettevõtetest; ii) loetelu riigi osalusega ettevõtetest, mille erastamine on sõjaseisukorra ajal peatatud; ning iii) loetelu riigi osalusega ettevõtetest, mille vara antakse erastamise või likvideerimise eesmärgil riigivarafondi kontrolli alla. Vastavalt riigi omandipoliitikas sätestatule koostab riigivarafond seejärel kaks eraldi loetelu, millest üks hõlmab erastatavaid ja teine likvideeritavaid riigi osalusega ettevõtteid.

Komisjoni hinnang: rahuldavalt täidetud

Vahe-eesmärk 7.5

Vahe-eesmärgi nimetus: „Psühhoneuroloogiaasutuste ja muude hoolekandeasutuste reformimise ning puuetega inimeste ja eakate hoolduse deinstitutsionaliseerimise strateegia“ vastuvõtmine, samuti „Iga Ukraina lapse perekeskkonnas kasvamise õiguse tagamise strateegia aastateks 2024–2028“ vastuvõtmine

Seotud reform/investeering: 5. reform. Sotsiaaltaristu parandamine ja deinstitutsionaliseerimine

Rahastatakse järgmistest allikatest: laenud

Taust

Nõukogu rakendusotsuse lisas kirjeldatakse vahe-eesmärgi 7.5 nõudeid järgmiselt:

„Psühhoneuroloogiaasutuste ja muude hoolekandeasutuste reformimise ning puuetega inimeste ja eakate hoolduse deinstitutsionaliseerimise strateegia heakskiitmist käsitleva ministrite kabineti määruse ning „Iga Ukraina lapse perekonnas kasvamise õiguse tagamise strateegia aastateks 2024–2028“ heakskiitmist käsitleva ministrite kabineti määruse vastuvõtmine. Strateegiad keskenduvad järgmistele peamistele küsimustele:

— *sotsiaalteenuste arendamine, et toetada lastega perekondi, puuetega inimesi ja eakaid, et nad elaksid kogukonnas iseseisvalt ja hoida ära institutsionaliseerimine;*

— *puuetega inimeste ja täiendavat toetust vajavate eakate toetatud elamise teenuste arendamine;*

— *perekonnapõhiste hooldusvormide (nt perepõhine hooldus, eestkoste ja lapsendamine) pakkumine vanemliku hoolitsuseta jäänud lastele.*“

Vahe-eesmärk 7.5 on 7. peatüki (inimkapital) 5. reformi elluviimise ainus vahe-eesmärk.

Esitatud tõendid

1) Kokkuvõtlik dokument, milles on nõuetekohaselt näidatud, et vahe-eesmärk on vastavalt nõukogu rakendusotsuse lisas sätestatud nõuetele rahuldavalt täidetud;

2) koopia 24. detsembri 2024. aasta dokumentidest: ministrite kabineti korraldus nr 1355-r, millega kiidetakse heaks „Psühhoneuroloogiaasutuste ja muude hoolekandeasutuste reformimise ning puuetega täiskasvanute ja eakate hoolduse deinstitutsionaliseerimise strateegia aastani 2034“, ning meetmete tegevuskava selle rakendamiseks aastatel 2025–2027;

3) koopia 26. novembri 2024. aasta dokumentidest: ministrite kabineti dekreet nr 1201, millega kiidetakse heaks „Iga Ukraina lapse perekonnas kasvamise õiguse tagamise strateegia aastateks 2024–2028“, ning meetmete tegevuskava selle rakendamiseks aastatel 2024–2026.

Analüüs

Ukraina ametiasutuste esitatud selgitus ja sisulised tõendid hõlmavad kõiki vahe-eesmärgi 7.5 olulisi elemente.

Ministrite kabinet võttis 26. novembril 2024 vastu „Iga Ukraina lapse perekeskkonnas kasvamise õiguse tagamise strateegia aastateks 2024–2028“ koos selle rakendamise tegevuskavaga aastateks 2024–2026.

Strateegia eesmärk on tagada, et iga laps saaks kasutada oma õigust kasvada üles turvalises ja toetavas perekeskkonnas. Selleks luuakse toetussüsteem laste ja lastega perede jaoks ning integreeritakse lapsed uuesti oma perekondadesse ja töötatakse välja üleskasvatamise perekondlikud vormid (sealhulgas kasuperekond, eestkoste ja lapsendamine).

Strateegia põhineb deinstitutsionaliseerimise põhimõtetel ning arusaamal, et perekond on laste täielikuks ja harmooniliseks arenguks parim keskkond. See on suunatud perekonnapõhistele hooldusvormidele ning hõlmab samme õigusaktide muutmiseks ja optimaalsema paigutamise leidmiseks, milles võetakse arvesse seda, mis on laste huvides parim, ja laste vajadusi. Strateegiaga toetatakse orbude ja vanemliku hoolitsuseta laste, sealhulgas puuetega laste kasvatamist perekeskkonnas. Selle eesmärk on pakkuda lastele ja peredele tugiteenuseid, sealhulgas järgmised: toetus kasuperede spetsialiseerumiseks, et aidata neil pakkuda erivajadustega lastele sobivaid tingimusi; sihtotstarbelised tugiteenused lastele (sealhulgas puuetega lastele) ning asendushooldusel ja -kasvatusel viibivatele 14–23aastastele, et aidata neil iseseisvalt elada ja ühiskonnas aktiivselt osaleda.

Ministrite kabinet võttis 24. detsembril 2024 vastu „Psühhoneuroloogiaasutuste ja muude hoolekandeasutuste reformimise ning puuetega täiskasvanute ja eakate hoolduse deinstitutsionaliseerimise strateegia aastani 2034“ koos tegevuskavaga selle strateegia esimese etapi (aastateks 2025–2027) elluviimiseks. Strateegia eesmärk on tagada, et puuetega inimesed ja eakad saaksid kasutada oma õigust iseseisvale elule ja kaasamisele oma kohalikku kogukonda. See hõlmab takistusteta juurdepääsu tagamist vajalikele teenustele (nt haridus, kultuur ning sotsiaal-, õigus-, meditsiini- ja psühholoogiline abi).

Strateegiaga toetatakse selliste sotsiaal-, rehabilitatsiooni- ja toetatud elamise teenuste turu arendamist, mida puuetega inimesed ja eakad vajavad oma eelistatud keskkonnas iseseisvalt elamiseks. Selles tunnustatakse perekondade rolli ning selle eesmärk on parandada juurdepääsu teabele olemasolevate hooldus- ja toetusvõimaluste kohta, mille alusel teha teadlikke otsuseid. Strateegiaga toetatakse pikaajalise hoolduse ja sotsiaalteenuste kvaliteedi parandamist. Selle eesmärk on parandada selliste teenuste osutamise korda ja standardeid ning ajakohastada selliste standardite järgimise hindamise süsteemi.

Komisjoni hinnang: rahuldavalt täidetud

Vahe-eesmärk 8.7

Vahe-eesmärgi nimetus: turujärelevalvemeetmete jätkamist ja toiduks mittekasutatavate toodete kontrolli, sealhulgas tooteohutuskontrolli käsitleva resolutsiooni vastuvõtmine

Seotud reform/investeering: 5. reform. Õigusaktide ja standardite ühtlustamine ELiga

Rahastatakse järgmistest allikatest: laenud

Taust

Nõukogu rakendusotsuse lisas kirjeldatakse vahe-eesmärgi 8.7 nõudeid järgmiselt:

Ukraina ministrite kabineti resolutsiooni vastuvõtmine 13. märtsi 2022. aasta resolutsiooni nr 303 (riikliku järelevalve (kontroll) ja riikliku turujärelevalve meetmete lõpetamise kohta sõjaseisukorras) muudatuste kohta riikliku turujärelevalve väljajätmiseks selle kohaldamisalast ning 3. mai 2022. aasta resolutsiooni nr 550 (toiduks mittekasutatavate toodete riikliku kontrolli lõpetamise kohta sõjaseisukorras) tühistamise kohta, et taastada turujärelevalvemeetmed ja toiduks mittekasutatavate toodete kontroll, sealhulgas tooteohutuskontroll.

Vahe-eesmärk 8.7 on 8. peatüki (ettevõtluskeskkond) 5. reformi elluviimise kahest vahe-eesmärgist esimene. Sellele järgneb vahe-eesmärk 8.8 (tähtajaga 2025. aasta III kvartal), mille teemaks on kolme tööstustoodete rühma käsitleva harmoneeritud standardite vastuvõtmine.

Esitatud tõendid

1) Koopia ministrite kabineti 8. märtsi 2024. aasta resolutsioonist nr 261, mis käsitleb muudatusi Ukraina ministrite kabineti 13. märtsi 2022. aasta resolutsioonis nr 303 ja 3. mai 2022. aasta resolutsioonis nr 550;

2) koopia ministrite kabineti 6. septembri 2024. aasta resolutsioonist nr 1052, mis käsitleb muudatusi Ukraina ministrite kabineti 13. märtsi 2022. aasta resolutsioonis nr 303 ja 3. mai 2022. aasta resolutsioonis nr 550;

3) koopia ministrite kabineti 27. detsembri 2024. aasta resolutsioonist nr 1511, mis käsitleb muudatusi Ukraina ministrite kabineti 13. märtsi 2022. aasta resolutsioonis nr 303 ja Ukraina ministrite kabineti teatavate resolutsioonide kehtetuks tunnistamist;

4) koopia ministrite kabineti 13. märtsi 2022. aasta resolutsioonist nr 303, mis käsitleb riikliku järelevalve (kontroll) ja riikliku turujärelevalve meetmete lõpetamist sõjaseisukorras;

5) koopia ministrite kabineti 3. mai 2022. aasta resolutsioonist nr 550, mis käsitleb toiduks mittekasutatavate toodete riikliku kontrolli lõpetamist sõjaseisukorras.

Analüüs

Ukraina ametiasutuste esitatud selgitus ja sisulised tõendid hõlmavad kõiki vahe-eesmärgi 8.7 olulisi elemente.

Ukraina on kolme järjestikuse resolutsiooni vastuvõtmisega täielikult taastanud toiduks mittekasutatavate toodete üle turujärelevalve, kontrolli ja inspekteerimise. Kõnealuste resolutsioonidega muudeti Ukraina ministrite kabineti 13. märtsi 2022. aasta resolutsiooni nr 303 ja 3. mai 2022. aasta resolutsiooni nr 550, et taastada toiduks mittekasutatavate toodete riiklik järelevalve ja kontroll ning tooteohutuse kontrollid.

Kolme resolutsiooniga on järk-järgult taastatud turujärelevalve, kontroll ja inspekteerimine järgmisel viisil.

— 8. märtsi 2024. aasta resolutsiooniga nr 261 taastati turujärelevalve ja kontroll järgmiste vastavushindamise lepingu kohaldamisalasse kuuluvate tööstuskaupade rühmade üle: i) kodumajapidamises kasutatavad suunamata kiirgusega lambid; ii) madalpingelised elektriseadmed – vastavalt seadmete elektromagnetilist ühilduvust käsitlevatele tehnilistele normidele; ning iii) masinad ja seadmed – vastavalt masinate ohutust käsitlevatele tehnilistele normidele.

— 6. septembri 2024. aasta resolutsiooniga nr 1050 laiendati turujärelevalvet ja -kontrolli veelgi järgmistele kaupadele: i) mänguasjad – vastavalt mänguasjade ohutust käsitlevatele tehnilistele normidele; ii) mobiilsed surveseadmed – vastavalt mobiilseid surveseadmeid käsitlevatele tehnilistele normidele; iii) isikukaitsevahendid – vastavalt isikukaitsevahendeid käsitlevate tehniliste normide nõuetele; iv) liftid ja lifti ohutusseadised – vastavalt lifte ja lifti ohutusseadisi käsitlevate tehniliste normide nõuetele; ning v) meditsiiniseadmed ja nende abivahendid – vastavalt meditsiiniseadmeid käsitlevate tehniliste normide nõuetele.

— 27. detsembri 2024. aasta resolutsiooniga nr 511 taastati täielikult kontroll toiduks mittekasutatavate toodete üle, mis oli peatatud alates 13. märtsist 2022.

Komisjoni hinnang: rahuldavalt täidetud

Vahe-eesmärk 9.6

Vahe-eesmärgi nimetus: kohaliku tasandi linnaplaneerimise arendamist käsitlevate resolutsioonide vastuvõtmine

Seotud reform/investeering: 3. reform. Regionaalpoliitika arendamine ja rakendamine

Rahastatakse järgmistest allikatest: laenud

Taust

Nõukogu rakendusotsuse lisas kirjeldatakse vahe-eesmärgi 9.6 nõudeid järgmiselt:

Ukraina ministrite kabineti resolutsioonide vastuvõtmine, millega kiidetakse heaks riigi tasandi linnaplaneerimiskatastri, ühtse riigi aadressiregistri, ühtse riikliku hoonete ja rajatiste registri ning ühtse riikliku haldusüksuste registri pidamise kord, ning selliste Ukraina ministrite kabineti resolutsioonide muutmine, millega reguleeritakse elektrooniliste linnaplaneerimisdokumentide väljatöötamist, ühtse riikliku elektroonilise süsteemi pidamist ehitusvaldkonnas ning riigi registrite ja katastrite integreerimise ja teabevahetuse valdkonnas.

Vahe-eesmärk 9.6 on 9. peatüki (detsentraliseerimine ja regionaalpoliitika) 3. reformi elluviimise teine ja viimane vahe-eesmärk.

Esitatud tõendid

1. Kokkuvõtlik dokument, milles on nõuetekohaselt näidatud, et vahe-eesmärk on vastavalt nõukogu rakendusotsuse lisas sätestatud nõuetele rahuldavalt täidetud;

2. koopia ministrite kabineti 5. märtsi 2024. aasta resolutsioonist nr 254, mis käsitleb mõningaid territoriaalsete kogukondade ühtse riikliku haldusüksuste ja territooriumide registri, ühtse riikliku aadressiregistri ning ehitusvaldkonna ühtse riikliku elektroonilise süsteemi osaks oleva hoonete ja struktuuride registri loomisega seotud katseprojekti elluviimist puudutavaid küsimusi;

3. koopia ministrite kabineti 30. mai 2024. aasta resolutsioonist nr 613, mis käsitleb ehitusvaldkonna ühtse riikliku elektroonilise süsteemi säilitamise korra muutmist;

4. koopia ministrite kabineti 9. augusti 2024. aasta resolutsioonist nr 909, mis käsitleb mõningaid linnaplaneerimise katastri riigi tasandil kasutuselevõtmise katseprojekti elluviimisega seotud küsimusi;

5. koopia ministrite kabineti 31. detsembri 2024. aasta resolutsioonist nr 1557, mis käsitleb linnaplaneerimisdokumentide väljatöötamist kohalikul tasandil käsitlevate Ukraina ministrite kabineti resolutsioonide muutmist.

Analüüs

Ukraina ametiasutuste esitatud selgitus ja tõendid hõlmavad kõiki vahe-eesmärgi 9.6 olulisi elemente.

Selle vahe-eesmärgi üldeesmärk on aidata kaasa Ukraina territooriumide digiarengule, mis on üheks riikliku regionaal-, taaste- ja linnaplaneerimispoliitika prioriteediks. Ministrite kabinet on vastu võtnud neli eraldi resolutsiooni, millega muudetakse mitmeid muid resolutsioone, samuti mõningaid menetlusi, liigitusi ja määruseid.

5. märtsi 2024. aasta resolutsiooniga nr 254 kiideti heaks ühtne riiklik aadressiregister, ühtne riiklik hoonete ja struktuuride register ning ühtne riiklik haldusüksuste register. Selle eesmärk on luua ühtlustatud ametlikud teabeallikad Ukraina haldusüksuste ja territooriumide registrite kujul. Täpsemalt sisaldavad need registrid teavet konkreetsete objektide (nt tänavalaternad, tarad ja müürid), aadresside ning hoonete, rajatiste ja ruumide tehniliste omaduste kohta. Enne seda oli riigil juurdepääs üksnes maatükkide kasutamist (riigi maakatastri kaudu), ehitustegevust (ehitustegevuse registri kaudu) ja kinnisvaraõiguseid käsitlevale teabele. Uute teaberegistrite kasutuselevõtt võimaldab tõhusamat andmete jälgimist riigi tasandil, vähendades seeläbi potentsiaalselt liigseid kulusid ja ebatõhusust.

30. mai 2024. aasta resolutsioonis nr 613 kutsuti üles jätkama ehitusvaldkonna ühtse riikliku elektroonilise süsteemi tegevust ja integreerima omavahel riiklikud registrid ja katastrid ning nendevaheline andmevahetus, et asjaomased menetlused õigusaktidega kooskõlla viia.

9. augusti 2024. aasta resolutsiooniga nr 909 kehtestati linnaplaneerimise katastri jaoks riigi tasandil toimiv ja integreeritud infosüsteem. Varem eksisteeris piirkondlikul ja kohalikul tasandil vaid väike toimivate IT-süsteemide võrgustik. Sellega pandi ka alus linnaplaneerimisdokumentide väljatöötamise, ajakohastamise, muutmise ja heakskiitmise menetluste edasisele digitaliseerimisele ühtsete nõuete alusel.

31. detsembri 2024. aasta resolutsiooniga nr 1557 muudeti menetlusi ja resolutsioone, millega määratakse kindlaks linnaplaneerimisdokumentides kasutatavate elektrooniliste dokumentide tehnilised kirjeldused ja mitmesugused tehnilised klassifikatsioonid.

Komisjoni hinnang: rahuldavalt täidetud

Vahe-eesmärk 10.2

Vahe-eesmärgi nimetus: taastuvenergia turupõhise raamistiku kehtestamine

Seotud reform/investeering: 2. reform. Õigusraamistiku parandamine taastuvenergia osakaalu suurendamiseks ja energiasüsteemi stabiilse toimimise tagamiseks

Rahastatakse järgmistest allikatest: laenud

Taust

Nõukogu rakendusotsuse lisas kirjeldatakse vahe-eesmärgi 10.2 nõudeid järgmiselt:

Turupõhise õigusliku ja reguleeriva raamistiku jõustumine investeerimiseks taastuvatesse energiaallikatesse kooskõlas ELi normidega, nimelt konkurentsipõhiste enampakkumiste jaoks vajalik kord ja dokumendid. Lisatakse järgmine seadusandlik akt / muudetakse seda: ministrite kabineti resolutsioon, millega muudetakse ministrite kabineti 29. detsembri 2019. aasta resolutsiooni nr 1175 toetuskvootide jaotamiseks korraldatavate enampakkumiste korra täiustamise kohta.

Vahe-eesmärk 10.2 on 10. peatüki (energeetikasektor) 2. reformi elluviimise esimene vahe-eesmärk. Sellele järgnevad vahe-eesmärk 10.3 (tähtajaga 2026. aasta III kvartal), mille teemaks on õigusaktid, millega lühendatakse taastuvenergiasse investeerimise loamenetlusi, ning vahe-eesmärk 10.4 (tähtajaga 2025. aasta IV kvartal), mille teemaks on taastuvenergia lisatasu ülekandetasust eraldamise tegevuskava vastuvõtmine.

Esitatud tõendid

1) Kokkuvõtlik dokument, milles on nõuetekohaselt näidatud, et vahe-eesmärk on vastavalt nõukogu rakendusotsuse lisas sätestatud nõuetele rahuldavalt täidetud;

2) koopia ministrite kabineti 1. märtsi 2024. aasta resolutsioonist nr 232, mis käsitleb Ukraina ministrite kabineti 23. mai 2018. aasta resolutsiooni nr 420 ja 27. detsembri 2019. aasta resolutsiooni nr 1175 muutmist.

Analüüs

Ukraina ametiasutuste esitatud selgitus ja sisulised tõendid hõlmavad kõiki vahe-eesmärgi 10.2 olulisi elemente.

Reformi eesmärk on suurendada taastuvenergia osakaalu Ukraina energiaallikate jaotuses. 1. märtsil 2024 jõustus resolutsioon nr 232, millega muudeti kahte peamist resolutsiooni taastuvenergiasse investeerimise õigusraamistikus. Nende muudatustega kehtestati turupõhine õiguslik ja reguleeriv raamistik investeerimiseks taastuvatesse energiaallikatesse. Muudatustes on sätestatud, et enampakkumismenetlusi kasutatakse üksnes turupreemia mehhanismil põhineva toetuse eraldamiseks. Samuti osutatakse muudatustes konkurentsipõhiste enampakkumiste jaoks vajalikele menetlustele ja dokumentidele (nt enampakkumise ettevalmistamine, võitja kindlaksmääramine enampakkumise tulemuste põhjal ning aastaste kvootide kehtestamine taastuvatest energiaallikatest elektrit tootvatele ettevõtjatele toetuse andmiseks). Nende muudatuste kohaselt tuleb enampakkumised korraldada viisil, mis tagab muu hulgas osalejate vahelise konkurentsi, osalejate avatuse, läbipaistvuse ja mittediskrimineerimise ning osalejaid käsitleva teabe konfidentsiaalsuse kuni enampakkumise lõpuni vastavalt ELi normidele.

Komisjoni hinnang: rahuldavalt täidetud

Vahe-eesmärk 10.10

Vahe-eesmärgi nimetus: riikliku energeetikasektori reguleeriva komisjoni sõltumatust tagavate õigusaktide jõustumine

Seotud reform/investeering: 5. reform. Riikliku energeetikasektori ja kommunaalteenuste reguleeriva komisjoni sõltumatuse tagamine

Rahastatakse järgmistest allikatest: laenud

Taust

Nõukogu rakendusotsuse lisas kirjeldatakse vahe-eesmärgi 10.10 nõudeid järgmiselt:

24. augusti 2023. aasta seaduse nr 3354-IX (õigusloometegevuse kohta) jõustumine, millega vabastatakse riikliku energeetikasektori ja kommunaalteenuste reguleeriva komisjoni otsused, mis on reguleerivad õigusaktid, seadusega ette nähtud riiklikust registreerimismenetlusest. Nendes muudatustes keskendutakse järgmistele peamistele küsimustele:

— *järelevalveorgani sõltumatuse tagamine, nagu nähakse ette Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuni 2019. aasta direktiiviga (EL) 2019/944 elektrienergia siseturu ühiste normide kohta ja millega muudetakse direktiivi 2012/27/EL (uuesti sõnastatud) ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiiviga 2009/73/EÜ, mis käsitleb maagaasi siseturu ühiseeskirju ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2003/55/EÜ;*

— *Ukraina riiklikku energeetikasektori ja kommunaalteenuste reguleerivat komisjoni käsitleva seaduse artikli 5 rakendamine, millega keelatakse riigiasutustel sekkuda reguleeriva asutuse tegevusse.*

Vahe-eesmärk 10.10 on 10. peatüki (energeetikasektor) 5. reformi elluviimise esimene vahe-eesmärk. Sellele järgneb vahe-eesmärk 10.11 (tähtajaga 2025. aasta IV kvartal), mille teemaks on Ukraina riikliku energeetikasektori ja kommunaalteenuste reguleerivat komisjoni käsitleva seaduse muudatuste jõustumine, mis peaks veelgi suurendama riikliku energeetikasektori ja kommunaalteenuste reguleeriva komisjoni sõltumatust.

Esitatud tõendid

1) Kokkuvõtlik dokument, milles on nõuetekohaselt näidatud, et vahe-eesmärk on vastavalt nõukogu rakendusotsuse lisas sätestatud nõuetele rahuldavalt täidetud;

2) koopia Ukraina 21. augusti 2024. aasta seadusest nr 3915-IX, mis käsitleb teatavate Ukraina seaduste muutmist seoses teatavate terminoloogia kasutamise küsimuste reguleerimisega energeetikasektoris.

Analüüs

Ukraina ametiasutuste esitatud selgitus ja sisulised tõendid hõlmavad kõiki vahe-eesmärgi 10.10 olulisi elemente.

Reformi üldeesmärk on tugevdada energeetikasektorit reguleeriva asutuse sõltumatust ning tagada energeetika- ja kommunaalteenustesektori turgude tõhus toimimine ja areng. Ukraina parlament võttis 21. augustil 2024 vastu seaduse nr 3915-IX, mis käsitleb teatavate Ukraina seaduste muutmist seoses teatavate terminoloogia kasutamise küsimuste reguleerimisega energeetikasektoris. Seadus jõustus 18. septembril 2024. Seaduse üldeesmärk on kohandada reguleerivat raamistikku vastavalt tehnoloogia arengule ja viia õiguslikud määratlused vastavusse ELi standarditega.

Seaduse artikliga 7 kehtestatakse riikliku energeetikasektori ja kommunaalteenuste reguleeriva komisjoni (NEURC) koostatud õigusaktide puhul erand justiitsministeeriumi hallatavast riiklikust registreerimismenetlusest. Artiklis on ka sätestatud, et NEURCi regulatiivsed õigusaktid tuleks pärast avaldamist kanda ühtsesse riiklikku normatiivsete õigusaktide registrisse.

Nende muudatustega tagatakse, et NEURCi puhul tehakse riiklikusse registreerimismenetlusse erand ning NEURC saab vastu võtta kõikidest poliitilistest organitest sõltumatuid otsuseid vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuni 2019. aasta direktiivi (EL) 2019/944 (elektrienergia siseturu ühiste normide kohta ja millega muudetakse direktiivi 2012/27/EL (uuesti sõnastatud) artikli 57 lõikele 5 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiivile 2009/73/EÜ, mis käsitleb maagaasi siseturu ühiseeskirju ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2003/55/EÜ. Samuti rakendatakse Ukraina riikliku energeetikasektori ja kommunaalteenuste reguleeriva komisjoni seaduse artiklit 5 seoses riigiasutustele kehtestatud keeluga sekkuda reguleeriva asutuse tegevusse.

Komisjoni hinnang: rahuldavalt täidetud

Vahe-eesmärk 11.1

Vahe-eesmärgi nimetus: Muudetud „Ukraina riikliku transpordistrateegia aastani 2030“ vastuvõtmine

Seotud reform/investeering: 1. reform. Transpordisektori terviklik planeerimine

Rahastatakse järgmistest allikatest: laenud

Taust

Nõukogu rakendusotsuse lisas kirjeldatakse vahe-eesmärgi 11.1 nõudeid järgmiselt:

„Ukraina riikliku transpordistrateegia aastani 2030 ajakohastamist käsitleva Ukraina ministrite kabineti määruse vastuvõtmine. Strateegias keskendutakse järgmistele peamistele küsimustele:

— *konkurentsivõimelise ja tõhusa transpordisüsteemi ülesehitamine ja arendamine kooskõlas ELi poliitika ja standarditega, eelkõige seoses üleeuroopaliste transpordivõrkudega ning transpordisektori CO_2 heite vähendamise eesmärkidega, mis on sätestatud rahvusvahelisel ja Euroopa tasandil (sealhulgas TEN-T võrgu näitlikele kaartidele kantud raudteede, maanteede ja siseveeteede arendamise, transpordisüsteemide haldamise digitaliseerimise jms kaudu);*

— *kvaliteetne reisijatevedu ja takistusteta liikuvus;*

— *inimestele ja keskkonnale ohutu, säästev ja energiatõhus transport.“*

Vahe-eesmärk 11.1 on 11. peatüki (transport) 1. reformi ainus vahe-eesmärk. See on seotud vahe-eesmärgiga 11.7, mille raames nähakse ette vähemalt 350 miljoni euro suurune investeering transporditaristusse kooskõlas vahe-eesmärgi 11.1 raames vastu võetud strateegiaga.

Esitatud tõendid

1) Kokkuvõtlik dokument, milles on nõuetekohaselt näidatud, et vahe-eesmärk on vastavalt nõukogu rakendusotsuse lisas sätestatud nõuetele rahuldavalt täidetud;

2) koopia ministrite kabineti 27. detsembri 2024. aasta käskkirjast nr 1550, mis käsitleb „Ukraina riikliku transpordistrateegia aastani 2030“ heakskiitmist ja selle rakendamise tegevuskava aastateks 2025–2027 heakskiitmist;

3) koopia „Ukraina riiklikust transpordistrateegiast aastani 2030“, mis on lisatud 27. detsembri 2024. aasta käskkirjale nr 1550.

Analüüs

Ukraina ametiasutuste esitatud selgitus ja sisulised tõendid hõlmavad kõiki vahe-eesmärgi 11.1 olulisi elemente.

Ministrite kabinet võttis 27. detsembri 2024. aasta käskkirjaga nr 1550 vastu muudetud „Ukraina riikliku transpordistrateegia aastani 2030“. Sellega asendatakse eelmine, 2018. aasta mais vastu võetud strateegia.

Kõnealuses strateegilises dokumendis keskendutakse konkurentsivõimelise ja tõhusa transpordisüsteemi ülesehitamisele ja arendamisele kooskõlas ELi poliitika ja standarditega, alustades transporditaristu taastamise vajaduste hindamisest. Vaadatakse läbi loomulikke monopole transpordi valdkonnas käsitlev riiklik määrus. Transporditurule pääsemiseks tagatakse võrdsed, mittediskrimineerivad ja läbipaistvad tingimused. Mitut transpordiga seotud valdkonda (eelkõige lennu-, maantee-, raudtee- ja meretransport) käsitlevad riiklikud õigusaktid viiakse vastavusse rahvusvaheliste standardite ja ELi *acquis*'ga.

Strateegias pööratakse erilist tähelepanu üleeuroopalistele transpordivõrkudele (TEN-T) ning üleeuroopalise transpordivõrgu kaartidele lisatud raudteede, maanteede ja siseveeteede arendamisele.

Strateegia on kooskõlas rahvusvaheliste ja ELi transpordisektori CO_2 heite vähendamise eesmärkidega. Strateegias rõhutatakse vajadust liikuda kestlikuma ja keskkonnahoidlikuma transpordisüsteemi suunas ning osutatakse asjakohastele ELi õigusaktidele ja ELi eesmärgile saavutada 2050. aastaks kliimaneutraalsus. Sellega soovitakse tagada kooskõla Pariisi kokkuleppe ja Ukraina kliimaalaste õigusaktidega. Eesmärk on vähendada maantee-, lennu-, vee- ja raudteetranspordisektori kasvuhoonegaaside koguheidet 1990. aasta tasemega võrreldes kuni 33 % ehk 2021. aasta tasemega võrreldes kuni 90 %. Selle oodatava tulemuse saavutamiseks sisaldab strateegia meetmeid, mille eesmärk on ajakohastada sõidukiparki ja luua tingimused alternatiivkütuste, taastuvenergia ja elektrisõidukite kasutuselevõtuks ning ühistranspordi ajakohastamiseks ja laiemaks kasutamiseks.

Strateegiline dokument sisaldab sätteid transpordikorralduse digitaliseerimise kohta. Need hõlmavad kaubavedu käsitleva teabe elektroonilise vormi ja elektroonilise teemaksu kogumise süsteemi kasutuselevõttu. Lisaks rakendab Ukraina järk-järgult Euroopa raudteeliikluse juhtimissüsteemi (ERTMS) ja võtab piiripunktides läbilaskevõime suurendamiseks kasutusele digivahendid.

Strateegias kirjeldatakse, kuidas arendatakse kvaliteetset reisijatevedu ja takistusteta liikuvust (nt reisiterminalide, transpordisõlmede ja jalgrattateede arendamise kaudu), et parandada ühenduvust eri transpordiliikide vahel. Samuti on selle eesmärk muuta ühistransport puuetega inimestele ja teistele vähese liikuvusega rühmadele kättesaadavamaks. 60 % transporditaristust peab olema juurdepääsetav 2030. aastal. Juurdepääsetavate üldkasutatavate sõidukite osakaal linnabussitranspordis peaks suurenema kuni 70 %. Lisaks luuakse liiklusõnnetuste uurimiseks sõltumatu organisatsioon ja rakendatakse ELi õigusaktidega kooskõlas olevat raudteeohutuse juhtimissüsteemi.

Ukraina püüab strateegia kaudu parandada ka transpordisüsteemi ohutust oma inimeste ja keskkonna jaoks. Selles pakutakse välja mitu meedet liiklusohutuse ja laevaliikluse ohutuse parandamiseks. Need hõlmavad eeskirjade rangemat jõustamist. Näiteks insenertehnilised lahendused kiiruse sunniviisiliseks vähendamiseks ja liiklusvoogude eraldamiseks parandavad teede ohutust ja aitavad saavutada eesmärki vähendada 2030. aastaks raskete õnnetuste arvu transpordisektoris 50 %.

Strateegias tunnistatakse, kui oluline on vähendada maanteede ja transporditaristu negatiivset mõju keskkonnale ning võtta transporditaristu kavandamisel, projekteerimisel ja ehitamisel arvesse keskkonnaaspekte. Seega edendatakse strateegiaga kestlikku ja energiatõhusat transporti. Linnad töötavad välja ja rakendavad kestliku linnalise liikumiskeskkonna kavasid, järgides ELi linnade näiteid ja kooskõlas TEN-T linnatranspordisõlmi käsitleva lähenemisviisiga. Suurendatakse elektritranspordi osakaalu ja edendatakse laadimistaristu arendamist. Strateegias seatakse eesmärgid linnabusside pargi uuendamiseks, alternatiiv- ja taastuvkütuste laialdasemaks kasutamiseks ning maanteetranspordi heitkoguste vähendamiseks 1990. aasta tasemega võrreldes kuni 23 % võrra.

Komisjoni hinnang: rahuldavalt täidetud

Vahe-eesmärk 11.2

Vahe-eesmärgi nimetus: „ELi liikmesriikide ja Moldova Vabariigiga piiritaristu arendamise ja laiendamise strateegia aastani 2030“ vastuvõtmine

Seotud reform/investeering: 2. reform. Ukraina ekspordilogistika potentsiaali arendamine

Rahastatakse järgmistest allikatest: laenud

Taust

Nõukogu rakendusotsuse lisas kirjeldatakse vahe-eesmärgi 11.2 nõudeid järgmiselt:

„ELi liikmesriikide ja Moldova Vabariigiga piiritaristu arendamise ja laiendamise strateegia aastani 2030 vastuvõtmine. Strateegias keskendutakse järgmistele peamistele küsimustele:

— *piiripunktide ülesehitamine Poola, Slovakkia, Ungari ja Rumeenia piiril;*

— *teenindusalade võrgustiku loomine;*

— *piiriületuskorra lihtsustamine (digitaliseerimine ja ühiskontrolli kehtestamine) kooskõlas ELi standarditega.“*

Vahe-eesmärk 11.2 on 11. peatüki (transport) 2. reformi elluviimise ainus vahe-eesmärk.

Esitatud tõendid

1) Kokkuvõtlik dokument, milles on nõuetekohaselt näidatud, et vahe-eesmärk on vastavalt nõukogu rakendusotsuse lisas sätestatud nõuetele rahuldavalt täidetud;

2) koopia ministrite kabineti 24. detsembri 2024. aasta käskkirjast nr 1337-p, mis käsitleb „ELi liikmesriikide ja Moldova Vabariigiga piiritaristu arendamise ja laiendamise strateegia aastani 2030“ heakskiitmist ning selle rakendamise tegevuskava aastateks 2024–2030 heakskiitmist;

3) koopia „ELi liikmesriikide ja Moldova Vabariigiga piiritaristu arendamise ja laiendamise strateegiast aastani 2030“, mis on lisatud 24. detsembri 2024. aasta käskkirjale nr 1337-p.

Analüüs

Ukraina ametiasutuste esitatud selgitus ja sisulised tõendid hõlmavad kõiki vahe-eesmärgi 11.2 olulisi elemente.

Ministrite kabinet võttis 24. detsembri 2024. aasta käskkirjaga nr 1337-p vastu „ELi liikmesriikide ja Moldova Vabariigiga piiritaristu arendamise ja laiendamise strateegia aastani 2030“. Strateegias keskendutakse maantee- ja raudteepiiripunktide arendamisele.

Strateegias keskendutakse piiripunktide ülesehitamisele Ungari, Poola, Rumeenia, Slovakkia ja Moldova Vabariigi piiril. Selle eesmärk on taastada või ajakohastada 17 piiripunkti ja ehitada ELi piirile 12 uut piiripunkti. Samuti seatakse prioriteediks piiritaristu arendamine üleeuroopalise transpordivõrgu (TEN-T) marsruutidel.

Strateegias käsitletakse teenindusalade võrgustiku loomist. Need ehitatakse piiripunktidesse ja neis pakutakse piiri ületavatele inimestele põhiteenuseid, nagu toitlustus, arstiabi, kaubandus, kindlustus, majutus, sõidukite hooldus ja kütus ning parkimine. Teenindusalad varustatakse digisüsteemidega piiriületuste lihtsustamiseks, nagu näiteks eCherga elektroonilise piiriületuse järjekorra süsteem. Enne võrgustikuga seotud tööde alustamist analüüsitakse olemasoleva taristu vajadusi ja seisukorda.

Strateegia eesmärk on lihtsustada piiriületusmenetlusi (digiüleminek ja ühiskontrolli kehtestamine, mida mõistetakse koordineeritud kontrollina) vastavalt ELi standarditele. Digiülemineku valdkonnas on laiendatud süsteemi eCherga kohaldamisala ja strateegia eesmärk on võtta kõigis piiripunktides kasutusele sõidukite järjekordade haldamise süsteem. Ukraina peaks kasutusele võtma ka uued seadmed, nagu videokontrolli, liikumise pealt kaalumise ja skaneerimise süsteemid, integreerides samal ajal operatiivselt kõigi kontrollitoimingute käigus kasutatavad info- ja sidesüsteemid.

Ukraina töötab selle nimel, et sõlmida oma naaberriikidest ELi liikmesriikide (Ungari, Poola, Rumeenia ja Slovakkia) valitsustega koostöölepingud, millega kehtestatakse ELi standarditele vastavad koordineeritud kontrollid.

Komisjoni hinnang: rahuldavalt täidetud

Vahe-eesmärk 12.1

Vahe-eesmärgi nimetus: „Põllumajanduse ja maaelu arengu strateegia aastani 2030“ vastuvõtmine

Seotud reform/investeering: 1. reform. Põllumajanduse ja maaelu arengu institutsioonilise raamistiku vastavusse viimine ELi poliitikaga

Rahastatakse järgmistest allikatest: laenud

Taust

Nõukogu rakendusotsuse lisas kirjeldatakse vahe-eesmärgi 12.1 nõudeid järgmiselt:

„Põllumajanduse ja maaelu arengu strateegia aastani 2030 vastuvõtmine. Strateegias keskendutakse järgmistele peamistele küsimustele:

— *Ukraina põllumajanduse ja maaelu arengu poliitika kohandamine ELiga ühinemise eelse konteksti ja Ukrainale erilist muret valmistavate valdkondadega, nagu maareform, niisutamine, sõjast taastumine ja arengutoetus;*

— *institutsioonide tugevdamine ja suutlikkuse suurendamine vajalike süsteemide väljatöötamiseks;*

— *põllumajandusliku toidutööstuse ning sanitaar- ja fütosanitaarmeetmete valdkonna õigusaktide ja suutlikkuse ELi standarditega ühtlustamise protsessi kiirendamine;*

— *väiketootjate ja maakogukondade arengu edendamine;*

— *keskkonna -ja kliimameetmete lähtestsenaariumite ja eesmärkide määratlemine, tõendipõhise programmitöö ning usaldusväärse finantsjuhtimis- ja kontrollisuutlikkuse loomine.“*

Vahe-eesmärk 12.1 on 12. peatüki (põllumajanduslik toidutööstus) 1. reformi elluviimise esimene vahe-eesmärk. Sellele järgneb vahe-eesmärk 12.2 (tähtajaga 2027. aasta I kvartal), mille teemaks on põllumajandusettevõtete kestlikkuse andmevõrgu (FSDN) süsteemi loomine.

Esitatud tõendid

1. Kokkuvõtlik dokument, milles on nõuetekohaselt näidatud, et vahe-eesmärk on vastavalt nõukogu rakendusotsuse lisas sätestatud nõuetele rahuldavalt täidetud;

2. koopia Ukraina ministrite kabineti 15. novembri 2024. aasta dekreedist nr 1163-r, mis käsitleb „Ukraina põllumajanduse ja maapiirkondade arengu strateegia aastani 2030“ heakskiitmist ning selle rakendamise tegevuskava aastateks 2025–2027 heakskiitmist.

Analüüs

Ukraina ametiasutuste esitatud selgitus ja sisulised tõendid hõlmavad kõiki vahe-eesmärgi 12.1 olulisi elemente.

Reformi üldeesmärk on töötada välja strateegilised riiklikud prioriteedid, sealhulgas prioriteedid jätkuvaks ühtlustamiseks ELi tavade, normide ja eeskirjadega. Ministrite kabinet võttis 15. novembril 2024 vastu dekreedi nr 1163-r, mis käsitleb „Ukraina põllumajanduse ja maapiirkondade arengu strateegia aastani 2030“ heakskiitmist ning selle rakendamise tegevuskava aastateks 2025–2027 heakskiitmist. Strateegias on sätestatud põllumajanduse ja maaelu arengu poliitika, mis sillutab teed Ukraina ühinemisele ELiga ning toetab konkurentsivõimelise, kestliku ja mitmekesise põllumajandussektori arengut. Strateegia keskendub maareformile, niisutamisele, sõjast taastumisele ja arenguabile. Strateegia eesmärk on taastada hüdraulilised rajatised ja neid edasi arendada, et tagada tõhus veevarustus; puhastada põllumajandusmaa maamiinidest ja kõrvaldada sõjaliste operatsioonide muud tagajärjed.

Strateegia ja selle tegevuskava sisaldavad meetmeid põllumajanduspoliitika ja toiduministeeriumi analüüsisuutlikkuse ja poliitikakujundamise ning ELiga integreerumise suutlikkuse tugevdamiseks. Strateegia eesmärk on integreerida riiklik põllumajandusregister ELi põllumajandusandmete võrgustikku ning parandada riikliku põllumajandusregistri ja Ukraina finantseerimisasutuste, sealhulgas põllumajanduses osaliste krediiditagatiste fondi koostoimet. Samuti nähakse strateegias ette järgmine: seadusandlike muudatuste tegemine, et luua makseasutus, mis tagab põllumajandustootjatele õigeaegse ja sihipärase riiklike toetuste maksmise; pindalapõhiste toetuste jaoks funktsionaalse haldus- ja kontrollisüsteemi loomine; ning mitmesuguste turu- ja investeerimismeetmete rakendamine.

Strateegia eesmärk on kiirendada õigusaktide ELi standarditega vastavusse viimist, seades esikohale assotsieerimislepingust tulenevad nõuded. Selles seatakse prioriteediks sanitaar- ja fütosanitaarmeetmeid käsitlevate õigusaktide ühtlustamine ELi standarditega. Ühtlustamine toimub kahes etapis: kõigepealt aastatel 2025–2027 ja seejärel aastatel 2028–2030.

Strateegiaga edendatakse väiketootjate ja maakogukondade arengut. Täpsemalt on kavas võtta vastu lihtsustatud ja ühtne menetlus eelarveprogrammides osalemiseks ja maksete ümberjaotamiseks väiketootjatele, ning lihtsustada juurdepääsu digipõllumajandusele, et suurendada põllumajandusettevõtete tootlikkust ja optimeerida kemikaalide kasutamist. Samuti nähakse strateegias ette riikliku maapiirkondade arendamise programmi väljatöötamine 2025. aastal põllumajanduspoliitika ja toiduministeeriumi juhtimisel, võttes arvesse ELi LEADERi programmi põhimõtteid.

Strateegias ja tegevuskavas esitatakse keskkonna ja kliimameetmete lähtealused ja eesmärgid aastani 2030. Need on aluseks tõenduspõhisele programmitööle, finantsjuhtimisele ja kontrollisuutlikkusele. Need hõlmavad eesmärke ja algatusi, millega suurendatakse ringlussevõetud põllumajandusjäätmete ja töödeldud toiduainetööstuse jäätmete hulka; põllumajandusmaa tihedust; mahetootmiseks kasutatava põllumajandusmaa osakaalu; ning niisutuskompleksi arendamist. Need eesmärgid ja algatused peaksid kõik leevendama kliimamuutuste negatiivset mõju.
Komisjoni hinnang: rahuldavalt täidetud

Vahe-eesmärk 12.5

Vahe-eesmärgi nimetus: riiklikku põllumajandusregistrit käsitlevate õigusaktide jõustumine
Seotud reform/investeering: 4. reform. Ametliku avaliku põllumajandusettevõtete elektroonilise registri täiustamine
Rahastatakse järgmistest allikatest: laenud
Taust Nõukogu rakendusotsuse lisas kirjeldatakse vahe-eesmärgi 12.5 nõudeid järgmiselt: *Riiklikku põllumajandusregistrit käsitleva seaduse jõustumine. Seaduses keskendutakse järgmistele peamistele küsimustele:* — *riiklikku põllumajandusregistrit (SAR) tunnustatakse ametliku elektroonilise registrina põllumajanduspoliitika ja toiduga kindlustatuse valdkonnas ning reguleeritakse selle kohustuslikke elemente, nagu registri haldamise kord, andmete määratlus, kolmandate isikute juurdepääs;* — *SARi katvust laiendatakse, et registreerida ja lisada teave sidusrühmade kohta kogu põllumajanduse väärtusahela ulatuses, nagu põllumajandustootjad, toidutöötlejad, veekasutajad;* — *SARi funktsioone laiendatakse, mis on rahalise abi eeltingimuseks ja võimaldab sihipäraselt suunata tehnilist abi, osutada muid haldusteenuseid ja võtta kasutusele analüütilise teabe;* — *registreerimine SARis on eeltingimus mis tahes liiki riikliku toetuse saamiseks põllumajanduslikus toidutööstuses;* — *SARi kaudu rakendatakse kohustust avaldada sektori mis tahes riiklike toetusprogrammide toetusesaajate register.* Vahe-eesmärk 12.5 on 12. peatüki (põllumajanduslik toidutööstus) 4. reformi elluviimise esimene vahe-eesmärk. Sellele järgneb vahe-eesmärk 12.6 (tähtajaga 2026. aasta I kvartal), mille teemaks on riigi toetuse rakendamist käsitleva aruande avaldamine riikliku põllumajandusregistri kaudu.
Esitatud tõendid 1) Kokkuvõtlik dokument, milles on nõuetekohaselt näidatud, et vahe-eesmärk on vastavalt nõukogu rakendusotsuse lisas sätestatud nõuetele rahuldavalt täidetud; 2) koopia Ukraina 19. novembri 2024. aasta seadusest nr 3980-IX, mis käsitleb riikliku põllumajandusregistri info- ja teavitussüsteemi.

Analüüs

Ukraina ametiasutuste esitatud põhjendus ja sisulised tõendid hõlmavad kõiki vahe-eesmärgi 12.5 olulisi elemente.

Kava kohase reformi eesmärk on muuta ametlik avalik elektrooniline põllumajandusettevõtete register ametlikuks ja seda täiustada. Ukraina parlament võttis 19. septembril 2024 vastu Ukraina seaduse nr 3980-IX, mis käsitleb riikliku põllumajandusregistri info- ja teavitussüsteemi. Seadus jõustus 18. jaanuaril 2025.

Seaduses on sätestatud riikliku põllumajandusregistri loomise ja toimimise õiguslik, organisatsiooniline ja rahaline alus. Riiklik põllumajandusregister on ametlikult tunnustatud põllumajanduspoliitika ja toiduga kindlustatuse valdkonna ametlikuks avalikuks elektrooniliseks registriks. Seadusega on ette nähtud, et registriandmed on üldsusele kättesaadavad. Seadusega reguleeritakse riikliku põllumajandusregistri haldamise korda ning määratletakse andmed ja kolmandate isikute juurdepääs.

Riikliku põllumajandusregistri ulatust on laiendatud hõlmama teavet sidusrühmade kohta kogu põllumajanduslikus väärtusahelas. Selle funktsionaalsus võimaldab sihipäraselt suunata tehnilist abi ja muid haldusteenuseid ning võtta kasutusele analüütilist teavet. Riiklikus põllumajandusregistris registreerimine on nüüd riigi toetuse, kohalikest eelarvetest saadava toetuse, rahvusvahelise tehnilise abi, põllumajandustoetuste ja muude abiprogrammide puhul kohustuslik. Seadusega tehakse rahalist toetust saavate toetusesaajate kohta riiklikus põllumajandusregistris sisalduva teabe avaldamine kohustuslikuks.

Komisjoni hinnang: rahuldavalt täidetud

Vahe-eesmärk 13.1

Vahe-eesmärgi nimetus: „Ukraina maavarade baasi arendamise riikliku programmi aastani 2030“ läbivaatamist käsitlevate õigusaktide jõustumine

Seotud reform/investeering: 1. reform. Strateegilise planeerimise tõhustamine ja strateegilistele investoritele optimaalse raamistiku tagamine

Rahastatakse järgmistest allikatest: tagastamatu toetus

Taust

Nõukogu rakendusotsuse lisas kirjeldatakse vahe-eesmärgi 13.1 nõudeid järgmiselt:

„Ukraina maavarade baasi arendamise riikliku programmi aastani 2030 muutmise seaduse jõustumine. Seaduses keskendutakse järgmistele peamistele küsimustele: - geoloogiliste alade riikliku hüvitusfondi loomine; - kaevandamispiirkonna eesmärkide prioriseerimine kooskõlas ELi strateegiatega; - strateegiliste ja kriitiliste toorainete mõistete määratlemine ning nende varustuskindluse taseme korrapärase metoodilise riskihindamise vajaduse ja partnerriikide rühma kindlaksmääramine.“

Vahe-eesmärk 13.1 on 13. peatüki (kriitilise tähtsusega toorainete haldamine) 1. reformi elluviimise ainus vahe-eesmärk. Sellele järgneb vahe-eesmärk 13.2 (tähtajaga 2025. aasta III kvartal), mille teemaks on Ukraina kriitiliste toorainete varude kontrollimise aruande, milles kasutatakse rahvusvahelist klassifikatsioonisüsteemi, avaldamine. Tulemused tehakse investoritele kättesaadavaks.

Esitatud tõendid

1) Kokkuvõtlik dokument, milles on nõuetekohaselt näidatud, et vahe-eesmärk on vastavalt nõukogu rakendusotsuse lisas sätestatud nõuetele rahuldavalt täidetud;

2) koopia Ukraina 18. detsembri 2024. aasta seadusest nr 4154-IX, mis käsitleb teatavate „Ukraina maavarade baasi arendamise riikliku programmi aastani 2030“ ajakohastamist käsitlevate õigusaktide muutmist ning maavarade ning strateegilise ja kriitilise tähtsusega komponentidega seoses teatavate küsimuste reguleerimist.

Analüüs Ukraina ametiasutuste esitatud selgitus ja sisulised tõendid hõlmavad kõiki vahe-eesmärgi 13.1 olulisi elemente. Reformi üldeesmärk on meelitada ligi investeeringuid kriitilise tähtsusega toorainete kaevandamisse ja töötlemisse. Ukraina parlament võttis vastu 18. detsembri 2024. aasta seaduse nr 4154-IX, mis käsitleb „Ukraina maavarade baasi arendamise riikliku programmi aastani 2030“ muutmist. Seadus jõustus 17. jaanuaril 2025. Maavarade baasi arendamise riikliku programmi eesmärk on pakkuda väga professionaalset teaduslikku tuge geoloogiliste uuringute kõigi liikide ja etappide jaoks ning töötada välja tipptasemel meetodid kooskõlas asjakohaste ELi normide ja rahvusvaheliste parimate tavadega selles valdkonnas. See parandab märkimisväärselt nende tõhusust ja kvaliteeti ning tagab kestliku arengu. Seadusega luuakse geoloogiliste alade riiklik hüvitusfond, täpsustades selle eelarveallikad. Eeldatakse, et programmi rakendamisega kaasneb 13. juulil 2021 sõlmitud Euroopa Liidu ja Ukraina vahelises toorainevaldkonna strateegilist partnerlust käsitlevas vastastikuse mõistmise memorandumis sätestatud meetmete rakendamine. Seadusega muudetakse Ukraina aluspinnase seadustikku (edaspidi „seadustik“), millega kehtestatakse strateegilise tähtsusega mineraalide ning kriitilise tähtsusega mineraalide ja komponentide loetelu. Seadustikuga kehtestatud uutes sätetes on sätestatud tingimused metallimaakide ja mittemetalsete mineraalide ning nende kasulike komponentide lisamiseks strateegilise ja kriitilise tähtsusega mineraalide ja komponentide loeteludesse. Seaduses on sätestatud, et keskse täitevorgani ettepanekul kiidab ministrite kabinet heaks järgmise: metoodika mineraalide lisamiseks strateegiliste ja kriitilise tähtsusega mineraalide loetellu; asjaomaste mineraalsete toorainete ja/või nendest mineraalidest töödeldud toodete tarnehäirete ohu kriitilisuse hindamise; ning soovitused meetmete kohta, mille eesmärk on vältida tarnehäirete ohtu. Tagatakse ja edendatakse koostööd partnerriikidega. Geoloogiliste uuringute riiklikku poliitikat rakendav täitevorgan osaleb Euroopa riikide geoloogiliste uuringute assotsiatsiooni tegevuses. Vastastikuse mõistmise memorandumi meetmed ELiga ja lepingud teiste riikidega viiakse ellu programmi osana.
Komisjoni hinnang: rahuldavalt täidetud